

KAPADOKYA
ÜNİVERSİTESİ
— Akıl - Ahlak - Adalet - Adap —

AÇIK BİLİM VE AÇIK ERİŞİM POLİTİKA BELGESİ

Kapadokya Üniversitesi

Kasım 2023

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akıl - Ahlak - Adalet - Adap</small>	AÇIK BİLİM VE AÇIK ERİŞİM POLİTİKA BELGESİ	Doküman No	KÜN.PB.008
		Yayın Tarihi	Kasım 2019
		Revizyon No	1
		Revizyon Tarihi	Kasım 2023
		Sayfa No	2 / 8

ÖNSÖZ

Kapadokya Üniversitesi, bilimin ve teknolojinin ilerlemesine katkı sağlamayı, açık, tekrarlanabilir ve güvenilir araştırma çıktıları ile uygulamalarını benimseyerek; toplum ve tüm dış paydaşları yararına bilginin geniş yayılımını taahhüt eder.

Kapadokya Üniversitesi "açıklık"ı yol gösterici ilkelerinden biri olarak kabul eder ve bu ilkenin yanı sıra yeni çalışma modellerini ve yeni sosyal ilişkileri mümkün kılan, işbirliğini, bilginin yayılmasını, araştırma çıktılarının erişilebilirliğini, yeniden kullanılabilirliğini etkin kılmak adına, yayınlara ve verilere açık erişimi teşvik eden, açık bilimi desteklemek için gerekli altyapıyı inşa eden araçlar ve araştırma süreçlerini özendirerek ve destekleyerek, geliştirmeyi taahhüt eder.

Açık bilim, araştırmayı daha şeffaf, titiz ve verimli kılar; yenilikçiliği ve halkın katılımını teşvik eder. Kapadokya Üniversitesi kamu tarafından finanse edilen tüm araştırma ve araştırma verilerinin halka ve dünyadaki tüm araştırmacılara ücretsiz olarak sunulması gerektiğine inanmaktadır. Bu hedeflere ulaşmak üzere Kapadokya Üniversitesi, akreditasyon çalışmalarında kalite odaklı olarak tüm süreçleri tanımlayan, şeffaf bir politika izlemekte ve ilgili tüm bilgi ve belgeleri paydaşlar ve kamuoyu ile güncel olarak paylaşmaktadır.

Bu belge Kapadokya Üniversitesinin misyon ve vizyonu çerçevesinde açık bilim ve açık erişim politikalarını belirlemek üzere hazırlanmıştır.

Prof. Dr. Hasan Ali Karasar

Rektör

Funda Aktan

Mütevelli Heyet Koordinatörü

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akıl - Ahlak - Adalet - Adap</small>	AÇIK BİLİM VE AÇIK ERİŞİM POLİTİKA BELGESİ	Doküman No	KÜN.PB.008
		Yayın Tarihi	Kasım 2019
		Revizyon No	1
		Revizyon Tarihi	Kasım 2023
		Sayfa No	3 / 8

Kapadokya Üniversitesi; BM 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarını (SKA) dikkate alarak, çevresi ile uyum içerisinde, bölgesindeki doğal kaynakların ve kültürel varlıkların farkında olan, onların korunması ve kullanımı konusunda duyarlılığı esas alan politikalar izlemekte, eğitim, kültür, çevre ve teknolojik/ekonomik ilerleme konularının birbiriyle bağlantılı konular olduğunun bilinciyle hareket etmektedir. Bu bağlamda, Kapadokya Üniversitesi, sürdürülebilirlik çabalarıyla ülkemizin tüm kurumları arasında etkin rol oynama, inisiyatif alma ve katkıda bulunma amaçları doğrultusunda, tüm birimlerinde gerekli tedbirleri almayı, öğrencilerine ve çalışanlarına imkanlar yaratmayı, sürdürülebilirlik odaklı projeler ve girişimler için hareket alanı sunmayı önemseyen bir kurumsal yönetimi benimsemektedir.

Doküman No	KÜN.PB.008
Yayın Tarihi	Kasım 2019
Revizyon No	1
Revizyon Tarihi	Kasım 2023
Sayfa No	4 / 8

1. KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ MİSYON VE VİZYONU

Misyon

Kapadokya Üniversitesinin misyonu, Türkiye 'yi 21. yüzyılda söz sahibi yapacak yeni nesil kamuoyu önderleri yetiştirmektir. Bunun için gerekli nitelik sıçramasına “**çıkış noktası evrensel uygulaması milli**” olan bir eğitim anlayışıyla katkıda bulunmak bu misyonun ana omurgasını teşkil eder.

Bu doğrultuda Üniversitemiz 21. yüzyılda hızla gelişen bilgi ve iletişim teknolojileri çerçevesinde açık bilimi ve açık erişimi desteklemektedir.

Vizyon

Kapadokya Üniversitesinin vizyonu Kapadokya'yı uluslararası akademik çalışmaların cazibe merkezi haline getirerek, bölge, ülke ve küresel sorunlara bilimsel çözümler üretmektir. Vizyonumuz ekonominin gerçek aktörleri olan yetişmiş elemanların eğitim ve öğretim standartlarını **küresel akranlarıyla yenilebilecekleri evrensel düzeye yükseltmek**, yaygınlaştırmak, idame ettirmek, eğitime dinamizm ve itibar kazandırmaktır.

Küresel rekabette olabilmek için ulusal ve uluslararası alanda etkisi ve görünürlüğü yüksek yayınlar ve araştırmalar yaparak bunları ülkemizde ve dünyada akademik camia ile paylaşmak ana hedeflerimizdendir.

2. KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ'NİN AÇIK BİLİM VE AÇIK ERİŞİM İLE İLGİLİ STRATEJİK PLAN AMAÇ VE HEDEFLERİ

Kapadokya Üniversitesi Stratejik Planında açık bilim ve açık erişim ile ilgili olarak aşağıdaki hedefler ölçülebilir parametreler ışığında belirlenmiştir:

Üniversite bünyesinde verilmekte olan kültürel derslerin videolarının hazırlanması ve yaygın öğretim kapsamında video portalları üzerinden paylaşımına açılması, açık erişim yayınların (makale, kitap ve kitap bölümleri) Akademik Personel Performans Değerlendirme ile Öğretim Üyeliğine Atama ve Yükseltme Esasları Yönergelerine kriter olarak eklenmesi, Kapadokya Üniversitesi akademisyenlerini ve öğrencilerini açık erişim yayın yapmaya teşvik etmek için "Kapadokya Üniversitesi Yayınları" adı ile erişime açık yayıncılık faaliyetleri yapılması, "Bize Yön Veren Metinler" Projesinin 3. ve 4. ciltlerinin açık erişim olarak yayımlanması, Üniversite süreli yayınlarının açık erişimle yayımlanmasının sağlanması.

Atama ve yükseltmesi yapılacak Kapadokya Üniversitesi mensuplarının KÜN adresli açık erişim lisanslı yayınları akademik atama ve yükseltme kriteri olarak dikkate alınır. KÜN Akademik Performans

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akıl - Ahlak - Adalet - Adap</small>	AÇIK BİLİM VE AÇIK ERİŞİM POLİTİKA BELGESİ	Doküman No	KÜN.PB.008
		Yayın Tarihi	Kasım 2019
		Revizyon No	1
		Revizyon Tarihi	Kasım 2023
		Sayfa No	5 / 8

Değerlendirme Yönergesi ışığında da bilimsel yayınların puanlanmasında lisanslı açık erişim kriteri belirli yayın türlerinde ek puan olarak değerlendirilir.

3. KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİNİN AÇIK BİLİM VE AÇIK ERİŞİM POLİTİKALARI, HAKLAR VE SORUMLULUKLAR

Bu politika, Kapadokya Üniversitesinde çalışan tüm araştırmacılar için geçerlidir. Araştırmanın üçüncü taraflarca finanse edildiği durumlarda, erişim hakları, depolama ve saklama ile ilgili taraflarla yapılan sözleşmeler bu politikaya göre önceliklidir.

Açık Erişim Politikası çerçevesinde KÜN'ün sorumlulukları şunlardır:

1. Açık Erişim/Açık Bilime geçişi hızlandırmak için gerekli altyapı ve bütçe kaynakları sağlar. Tüm personeli destekleyen hizmetiçi eğitim ve bilinçlendirme faaliyetleri aracılığıyla bu geçişi destekler. Açık Bilimi araştırmacıların kariyer gelişiminin bir parçası haline getirir.

2. Benzersiz tanımlayıcıların (DOI'ler, ORCID veya diğerleri gibi) kullanımını teşvik eder.

3. Veri Yönetimi Planı ile ilgili konuları içeren, ulusal ve Avrupa Birliği yasalarına uyumlu veriler ile ilgili tüm konulardan sorumlu bir Veri Yöneticisi atar.

4. Verilerin ve diğer kayıtların depolanması, korunması, kaydedilmesi, saklanması ve dağıtımını için uzun vadeli korumanın yanı sıra, araştırmacılara uygun rehberlik mekanizmaları ve hizmetler sağlar.

5. Vatandaş bilimi projelerine katılım, açık akran değerlendirmesi deneyimi veya açık eğitim kaynaklarının kullanımı gibi yayınlara ve verilere açık erişimin sağlanmasının ötesinde araştırma değerlendirmesi ve ölçme kriterlerini iyileştirmede açık bilim uygulamalarını yerleştirir.

6. Akademik arşivin içeriğini sistem tarafından sağlanan istatistiklerle izler, politika uyumluluğunu takip eder.

7. Kurumun akademik arşiv ve diğer araştırma altyapılarının FAIR veri ilkeleri (Findable=Bulunabilir, Accessible=Erişilebilir, Interoperable=Birlikte Çalışılabilir, Reusable=Yeniden Kullanılabilir) ve Avrupa Açık Bilim Bulutu teknik özellikleriyle ilgili sertifika gerekliliklerine uygunluğunu sağlar.

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akıl - Ahlak - Adalet - Adap</small>	AÇIK BİLİM VE AÇIK ERİŞİM POLİTİKA BELGESİ	Doküman No	KÜN.PB.008
		Yayın Tarihi	Kasım 2019
		Revizyon No	1
		Revizyon Tarihi	Kasım 2023
		Sayfa No	6 / 8

8. İçerik ve veri yayınında Creative Commons tarafından belirlenen açık lisans standartlarını ve politikalarını benimser.

Açık Erişim Politikası çerçevesinde KÜN araştırmacılarının sorumlulukları şunlardır:

1. Yayınları, araştırma verilerini ve kaynaklarını bu politika belgesinde tanımlanan esaslar uyarınca yönetmek; akademik çalışmalarının tam metinlerini ve üst verilerini Üniversitenin kurumsal akademik arşivinde depolamak.

2. Üçüncü taraflarla kısıtlayıcı bir anlaşma/sözleşme olmaması durumunda akademik çalışmalarını açık erişime sunmak; olması halinde ise, üst verinin açık erişime sunulmasını sağlamak.

3. Akademik çalışmaların paylaşımı için gereken bilgileri (mevcut politika ve fon verenlerin yetkilerine uygun olarak) hazırlamak, Üniversiteye sunmak.

4. KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ YAYINLARINA VE ARAŞTIRMA VERİLERİNE AÇIK ERİŞİM POLİTİKASI

4. A. Yayınlar

Kapadokya Üniversitesi, bu politika belgesi çerçevesinde araştırmacılarının akademik arşive tam metnin yanı sıra ilgili üst verilerin önceden veya yayımlandıktan sonra makine tarafından okunabilir elektronik kopyasını koymasını sağlar. Araştırmacılar yayınlarının akademik arşive zamanında konulmasından sorumludurlar. Bu durum, yayınların açık erişimde yayımlanması (Altın Açık Erişim) durumunda da geçerlidir.

"Yeşil Açık Erişim" söz konusu olduğunda ise, Kapadokya Üniversitesi bu yayınların tam metinlerinin standart açık lisanslar altında erişilebilir olmasını sağlar. Akademik arşive konulan monograflar yayıncı ambargosu sona erene kadar kapalı erişimde kalır.

Her türlü erişime kapalı yayının üst verileri akademik arşiv sayfası aracılığıyla erişilebilir tutulur.

Kapadokya Üniversitesi mensuplarının diğer kurumlarla iş birliği içinde yayınladıkları çalışmaları Kapadokya Üniversitesi Akademik Arşivi'nde depolanır. Birden fazla KÜN mensubu tarafından gerçekleştirilmiş çok yazarlı çalışmalar, başyazar tarafından depolanır.

Doküman No	KÜN.PB.008
Yayın Tarihi	Kasım 2019
Revizyon No	1
Revizyon Tarihi	Kasım 2023
Sayfa No	7 / 8

Kapadokya Üniversitesi, performans değerlendirme, akademik atama ve yükseltme ve diğer gerekçelerle mensuplarının yayınlarını değerlendirirken bu politika belgesinde belirtilen şartlara uygun olarak akademik arşive konulan yayınları değerlendirmeye alır.

KÜN araştırmacılarını KÜN adresli tüm yayınlarını akademik arşive koymaya ve bu yayınları mümkün olan en kısa sürede açık erişime açmaya teşvik eder.

4. B. Araştırma Verileri

Kapadokya Üniversitesi, araştırmacılarının bilimsel yayınlarında sunulan sonuçlarını doğrulamak için gerekli olan araştırma verilerini uluslararası standartlarda arşivlenmesini sağlar. Araştırma verileri yasal, gizlilik veya ilgili diğer (örneğin hassas veri veya kişisel veriler) nedenlerle açık değilse, bu anlaşılır biçimde açıklanır. Verilerin içeriğine yönelik üst veriler her durumda açık erişimde tutulur.

KÜN, araştırmacılarına tüm araştırma faaliyetleri için uygun bir veri yönetim ve arşivleme altyapısı sunar. KÜN araştırmacıları, KÜN tarafından desteklenen projelerde uygun lisansların belirlenmesi yoluyla verilerin proje sonrası yayın ve kullanım haklarını tanımlarlar.

KÜN araştırma verileri için Kurumsal Akademik Arşiv’de minimum saklama süresi, kalıcı bir tanımlayıcının atanmasından sonra 10 yıldır. Gerekli arşiv süresinin sona ermesinden sonra yasal ve etik nedenlerden dolayı bu kayıtların silinmesi gerekmiyorsa veriler Kurumsal Akademik Arşiv’de tutulur.

4. C. Açık Bilim

Kapadokya Üniversitesi, yayınlar ve verilere açık erişimin ötesinde Açık Bilim uygulamaları anlayışını teşvik eder. Bu kapsamda KÜN, vatandaş bilimi projelerine katılım, açık ekran değerlendirmesinin kullanımı, açık eğitim kaynaklarının üretimi ve kullanımı, açık ve standart açık lisanslar altındaki verilerin ve içeriğin serbest bırakılması ve bunların gelişimini takip eder.

5. AÇIK BİLİM VE AÇIK ERİŞİM ALTYAPISI VE KAYNAKLARI

Kapadokya Üniversitesi OpenAIRE, FAIR ilkelerine uyar, standartlarını karşılar ve Avrupa Açık Bilim Bulutu ile bağlantılıdır. KÜN, kayıtlarının uluslararası standartlara uygun arşivlenmesini ve OpenAIRE üst veri şeması ile çalışabilir olmasını sağlar.

Stratejik Planda yer alan açık erişim hedefleri ile *Kapadokya Üniversitesi Açık Bilim ve Açık Erişim Politika Belgesinde* yer alan politika ve hedeflerin gerçekleştirilmesi için Kapadokya Üniversitesi

 KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ <small>Akıl - Ahlak - Adalet - Adap</small>	AÇIK BİLİM VE AÇIK ERİŞİM POLİTİKA BELGESİ	Doküman No	KÜN.PB.008
		Yayın Tarihi	Kasım 2019
		Revizyon No	1
		Revizyon Tarihi	Kasım 2023
		Sayfa No	8 / 8

bütçesinden kaynak ayrılır. Ayrıca fon sağlayıcı kuruluşlar ve diğer paydaşlarla olan iş birliği imkanları araştırılır.

KÜN, diğer kurumlarla iş birliği içerisinde açık bilimin benimsenmesini kolaylaştırmak ve araştırmacılara, kütüphanecilere ve diğer destek personeline gerekli beceri ve uzmanlığı sağlamak için eğitimler düzenler. Bu tür eğitimler, açık erişim yayıncılığı, açık veri, veri yönetimi, araştırma verisi ve araştırma etiği için gerekli becerileri içerir.

Eğitim farklı disiplinler dikkate alınarak tüm kariyer aşamalarındaki araştırmacılara sunulur.

6. AÇIK BİLİM VE AÇIK ERİŞİM KADROSU

Kapadokya Üniversitesi Rektörlüğü, bir Açık Bilim ve Kütüphane Komisyonu kurar ve bu Komisyonun yürütücülüğüne bir Rektör Yardımcısını atar.

Bu politika Açık Bilim ve Kütüphane Komisyonu'nun önerisi üzerine Kapadokya Üniversitesi Senatosu tarafından her iki yılda bir gözden geçirilir ve güncellenir. Öneri ve görüşler Komisyon başkanlığını yürüten Rektör Yardımcısına sunulur. Kapadokya Üniversitesi Rektörlüğü, bu politikanın uygulanmasından sorumludur.